

Ania dagiti sintomas ti

VIRAL HEMORRHAGIC FEVER

Dagiti sintomas ti hemorrhagic fever ket agparang kalpasan ti 4 – 21 nga aldaw ti pannakaisarang. Maibilang dagiti:

Gurigor

Banbannog

Ulaw

Rarasa

Ut-ut ti laslasag

Panagpukaw ti pigsa

Pannakaibus ti pigsa

Ti nakaro nga kaso ti VHF kaadduan nga pakakitaan ti senyales ti panagdara
Ti babaen ti kudil, dagiti nagunegan nga organs ken dagiti pagsengawan ti bagi a kas kadagiti ngiwat, mata wenno kimmut.

Dagiti nakaro ti panagsakit na nga pasiente ket pakakitaan met ti seniales ti panagkigtot, saanen nga makagaraw (coma), deliryo, kissiw ken panagperdi ti bekkel.

Para kadagiti dadduma nga inpormasion

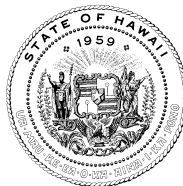
Aloha United Way

www.hawaii.gov/doh

wenno

www.cdc.gov

Linda Lingle, Governor
Chiyome L. Fukino, M.D., Director of Health

Ti Departamento ti Salun-at ket sipapalubos kadagiti programang ken aktibidad iti isu amin nga puli, kolor, nasionalidad (agraman ti pagsasao), tawen, kinatao, relihiyon wenno kakurangan ti kabaelan.

Suratan wenno awagan ti "Affirmative Action Officer" iti Box 3378, Honolulu, HI 96801-3378
wenno iti (808) 586-4616 (voice)
ti uneg ti 180 nga aldaw nga kaadda ti parikut.

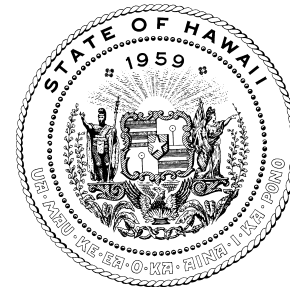
Ilocano

11/03 Ilocano

CAUTION

VIRAL HEMORRHAGIC FEVER

BIOHAZARD

Estado ti Hawaii Departamento ti Salun-at
www.hawaii.gov/doh
Para kadagiti dadduma nga inpormasion
wenno pakaammo
awagan ti 2-1-1

Ania ti viral hemorrhagic fever?

Ti viral hemorrhagic fever (VHF) ket maysa a grupo dagiti agduduma nga klase ti sakit nga naggapu kadagiti agduduma nga pamilya ti virus, kaadduan na kadagitoy ket makaited kadagiti nakaro ken makapatay nga sakit.

Maawagan dagitoy nga “hemorrhagic” ta gamin ket kanayon nga makadduan ti panagdara.

Dagiti viruses nga kadua dagiti VHF ket nakaisigud nga

masarakan kadagiti ayup, timel ken lamok. Dagitoy nga viruses ket maminpinsan nga agtalek da kadagit nasao nga pagkagatan “host” tapno agbiag.

Kasano nga maiwara ti viral hemorrhagic fever (VHF)?

Dagiti virus nga paggapuan ti hemorrhagic fever ket maiyakar kadagiti tattao no:

- Masagid ti tao dagiti isbo, takki, katay wenno dadduma pay nga likido nga aggapu ti bagi dagiti nainpeksionan nga bao.

- Makagat ti tao kadagiti nainpeksionan nga lamok wenno timel.

- Mainayon pay, no dadduma kadagiti agaw-awit kadagiti viruses ket maiyakar da kadagiti taraken nga ayup a kas kadagiti manok, baka, etc (livestock). Isun to metten nga mainpeksionan ti tao babaen ti panagtaraken wenno panagparti kadagiti ayup.

Dagiti dadduma a viruses nga paggapuan ti hemorrhagic fever ket mabalin nga agwara iti maysa ken maysa nga tao no addan nairugin nga nainpeksionan. Ti kastoy nga sumegunda nga pannakaikayak ket mangrugi babaen ti mismo nga pannakaidek ket iti nainpeksionan nga tao wenno kadagiti tubbog (fluids) ti bagi da. Mabalin met nga mangrugi babaen ti pannakaidek ket kadagiti banag a kas ti ringelia ken dagum nga nakontaminaran kadagiti nainpeksionan nga tubbog (fluids) ti bagi.

Ti iyaadayo ti pannakaidek ket kadagiti nainpeksionan nga tattao ti kaimbagan nga pamuspusan tapno matenggel ti panagwara ti sakit nga aggapu kadagidiay hemorrhagic fever virus nga mabalin nga makaakar ti maysa ken maysa nga tao.

Ania dagiti sintomas ti VIRAL HEMORRHAGIC FEVER?

Dagiti sintomas ti hemorrhagic fever ket agparang kalpasan ti 4 – 21 nga aldaw ti pannakaisarang. Maibilang dagiti:

- Gurigor
- Banbannog
- Ulaw
- Rarasa
- Ut-ut ti laslasag
- Panagpukaw ti pigsa
- Panagkapuy

Ti nakaro nga kaso ti VHF kaadduan nga pakakitaan ti senales ti panagdara ti babaen ti kudil, dagiti naguneg nga organs ken dagiti pagsengawan iti bagi a kas kadagiti ngiwat, mata wenno kimmot rectum.

Dagiti nakaro ti panagsakit na nga pasiente ket pakakitaan met ti senales ti panagkigtot, saanen nga makagaraw (coma), delirio, kissiw ken panagperdi ti bekkel.

Kasano nga maagasan ti viral hemorrhagic fever?

Dagiti pasiente ket maospital da ken maikkan ti suportado nga panagtaripato. Awan ti naipamaysa nga panangagas ti viral hemorrhagic fever.

Kasano nga ammom no sika ket naisarang?

Saan mo nga ammo nga napasamak ti pannakaisarang agingga nga dagiti sintomas ket

agparang kalpasan ti 4-21 nga aldaw. Dagiti maibaga nga sakit (diagnosis) ket maigapu laeng kadagiti sintomas ken nagkauna nga “pattern” ti sakit. Dagiti pammaneknek babaen ti pannakaeksamen kadagiti dara ken ‘tissue’ ket umabot ti sumagmamano nga aldaw.

Ania ti aramidem no sika ket naisarang ti hemorrhagic fever?

Dagus nga agpakita iti doktor. Ipakaammo kadagiti manartaraken ti salun-at ti posible nga pannakaisarang. Kessayam ti pannakidenna kadagiti sabali no masakit ka. Bantayam ti salun-at mo babaen ti panangkita no addaan ka ti gurigor wenno rarasa.

Sadino ti pakasarakan ti viral hemorrhagic fever?

Dagiti virus nga paggapuan ti VHF ket nakawara ti gistayan entiro nga sangalubungan. Ngem gapu ta dagiti viruses ket naikapet kadagiti maysa wenno adadu nga partikular nga pagbiagan nga ayup (host), virus ket ti sakit masarakan laeng no sadino ti pagbiagan dagiti masao nga ayup (host). Gapu ta umado nga umado dagiti tattao nga agbibiahe iti tinawen, ti panagadda dagitoy nga sakit ket agbalbalinen nga kumarkaro nga ranggas kadagiti lugar nga manmano, no adda man, nga nakakita kadagitoy iti napalabas.

Apay ket adda panagamak maipanggep iti panagaramat ti hemorrhagic fever a kas armas (bioweapon)?

Dadduma kadagiti VHF nga mikrobyo ket napigsa nga makaakar, makapatay, ken kaadduan na ket awan ti masao nga agas wenno pangtrato. Mangrugi ti sakit kalpasan ti pannakaisarang, inggana ti 21 nga aldaw kalpasan ti mbaybay-an nga pannakaiwara ti sakit kadagiti nalawa nga aglawlaw.

Dagiti kadi dengwen ken dadduma nga ayup maaddaan ti hemorrhagic fever?

Wen, dagiti ayup ket mabalin nga makaala ti hemorrhagic fever. No ipagarup mo nga naisarang ti dengwem dagus nga ipakitam ti beterinarium. Dadduma nga VHF a virus ket mabalin a maiyakar nga aggapu kadagiti ayup babaen ti timel, garapata ken lamok kadagiti tattao.

